

**КОНВЕНЦИЈА
ИЗМЕЂУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ
И КРАЉЕВИНЕ ДАНСКЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ**

Влада Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Влада Краљевине Данске у жељи да регулишу међусобне односе у области социјалног осигурања, сагласиле су се о следећем:

Део I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

У овој конвенцији, осим ако из текста другачије не произилази, изрази:

а) "страна уговорница" подразумева Социјалистичку Федеративну Републику Југославију односно Краљевину Данску;

б) "територија" означава, у односу на Социјалистичку Федеративну Републику Југославију њену државну територију, а у односу на Краљевину Данску њену националну територију искључујући Гренланд и острва FAROX;

в) "држављанин" означава, у односу на Социјалистичку Федеративну Републику Југославију њеног држављанина, а у односу на Краљевину Данску, данског поданика;

г) "законодавство" означава, законодавство наведено у члану 2 ове конвенције, које важи на било ком делу територије једне или друге стране уговорнице;

д) "надлежни орган" значи, у односу на Социјалистичку Федеративну Републику Југославију - Савезни комитет за рад и запошљавање, а у односу на Краљевину Данску, према конкретном случају - Министарство за социјална питања, Министарство рада и Министарство унутрашњих послова;

ђ) "надлежна установа" означава у односу на Социјалистичку Федеративну Републику Југославију орган или институцију у чију надлежност спада спровођење законодавства наведеног у члану 2 а у односу на Краљевину Данску установу одговорну за пружање давања;

е) "пребивалиште" значи стално пребивалиште утврђено сходно законодавствима страна уговорница;

ж) "боравак" значи привремено место задржавања;

з) "радник" значи, у односу на Социјалистичку Федеративну Републику Југославију свако лице које је у радном односу, односно лице на које се примењује законодавство наведено у члану 2 тачки (1), а у односу на Краљевину Данску свако лице које због тога што се бави делатношћу у служби подлежи законодавству о несрећама на послу и професионалним обољењима;

и) "члан породице" односно "преживели члан породице", означава свако лице које је одређено или признато као такво по законодавству које примењује надлежна установа;

ј) "период осигурања" значи, период уплаћених доприноса који је дефинисан или признат као период осигурања по законодавству на основу кога је навршен, као и сваки други период који се по том законодавству сматра изједначеним периодом;

к) "период запошљења", значи период који је дефинисан или признат као такав по законодавству на основу кога је навршен, као и сваки други период који се по том законодавству сматра изједначеним са периодом запошљења;

л) "период пребивања" значи период дефинисан или признат као период пребивања по законодавству на основу кога је навршен или се сматра навршеним;

м) "давања" и "пензије", значи сва давања и пензије, која су предвиђена законодавствима. Страна уговорница, укључујући све додатке и повећања, осим ако овом конвенцијом није другачије одређено.

Члан 2

Ова конвенција ће се примењивати:

(1) У односу на Социјалистичку Федеративну Републику Југославију на законе, подзаконске прописе и самоуправне опште акте о:

а) обавезном здравственом осигурању радника, обухватајући и давања за случај материнства;

б) обавезном пензијском и инвалидском осигурању радника, обухватајући и породичне пензије;

в) додатку на децу;

г) правима радника за време привремене незапослености; и

(2) У односу на Краљевину Данску на законодавство о:

а) националном здравственом осигурању;

б) болничкој служби;

в) заштити материнства;

г) дневној накнади уместо зараде за случај болести и рођења детета;

д) осигурању за случај несреће на послу и професионалних обољења;

ђ) дечјим додацима;

е) осигурању за случај незапослености;

ж) националној старосној пензији;

з) инвалидској пензији;

и) удовичкој пензији;

ј) допунској пензији тржишта рада (АТП).

Члан 3

(1) Ова конвенција примењиваће се на све законе и друге прописе којима се мења или допуњава законодавство прецизирано у члану 2 ове конвенције.

(2) Изузетно од одредбе из става 1 овог члана ова конвенција ће се примењивати и на законе односно прописе који се односе на неку нову грану социјалног осигурања, само ако се Стране уговорнице накнадно о томе сагласе.

(3) Ова конвенција ће се примењивати на законе и друге прописе једне стране уговорнице којима се примена одредаба које су на снази проширују на нове категорије лица само ако друга страна уговорница не стави приговор у року од 6 месеци од датума службене објаве поменутог закона односно другог прописа.

Члан 4

Држављанин Социјалистичке Федеративне Републике Југославије који пребива на територији Данске и држављанин Краљевине Данске који пребива на територији Југославије обухваћени су данским, односно југословенским законодавством наведеним у члану 2 ове конвенције и изједначени су са држављанима дотичне стране уговорнице у односу на права и дужности по том законодавству, уколико то није другачије одређено овом конвенцијом.

Члан 5

Од одредбе члана 4 постоје следећи изузеци:

а) За радника који пребива на територији једне стране уговорнице и запошљен је у предузећу чије се регистровано седиште или место пословања налази на територији те стране и кога то предузеће пошаље на територију друге стране уговорнице да тамо привремено ради за рачун предузећа и даље ће важити законодавство прве стране за време првих 12 месеци његовог боравка на територији друге стране. Ако посао који треба обавити на територији друге стране уговорнице траје дуже од 12 месеци због непредвидивих околности, законодавство прве стране ће се и даље примењивати до завршетка радова, под условом да се надлежни орган стране уговорнице на чију територију је радник послат сагласи. Та сагласност се мора тражити пре истека првобитног периода од 12 месеци;

б) За радника запошљеног у транспортном предузећу чије се регистровано седиште или место пословања налази на територији једне стране уговорнице и који ради на територији друге стране уговорнице, важиће законодавство прве стране. Међутим, када дотично предузеће има филијалу или стално представништво на територији друге стране уговорнице, на радника запосленог у тој филијали или представништву, који пребива на територији те стране примењиваће се законодавство стране уговорнице на чијој територији се дотична филијала или стално представништво налази;

в) За посаду брода као и остала лица, која су запошљена на броду важиће законодавство стране уговорнице, под чијом заставом брод плови. Ако су у сврху утовара и истовара, оправке или стражарења на броду који плови под заставом једне стране уговорнице за време његовог задржавања на територији друге стране уговорнице запосли радник чије је пребивалиште на територији те друге земље, на њега ће се применити законодавство те стране уговорнице;

г) За дипломатске или конзуларне представнике, или лица која се третирају као таква, а запошљена су у дипломатским мисијама или на конзуларним пословима, важиће законодавство оне стране уговорнице чији су они представници.

Члан 6

(1) Одредбе члана 4 примењиваће се на лица која су запошљена у дипломатским или конзуларним представништвима и на лица запошљена у личној служби дипломатских или конзуларних представника.

(2) Међутим, лица обухваћена ставом 1 овог члана, која су држављани стране уговорнице коју представља та дипломатска или конзуларна служба могу да се одреде за то да се на њих примењује законодавство те стране. То право опције се може користити само једанпут, и то у року од шест месеци од датума ступања ове конвенције на снагу, односно од ступања радника у радни однос. Рок за опцију тече од датума ступања ове конвенције на снагу у односу на раднике који су се запослили од тог дана, а у осталим случајевима, од дана ступања у радни однос.

Члан 7

Надлежни органи двеју страна уговорница могу споразумно да предвиде још неке изузетке од општег правила члана 4. Исто тако, они могу да дозволе споразумно да се изузеци изложени у члану 5 не примењују у одређеним случајевима.

Члан 8

(1) Уколико овом конвенцијом није другачије предвиђено, инвалидске, старосне или породичне пензије, пензије које се стичу због несреће на послу или професионалних обољења и посмртнине које стекне било који радник који је држављанин једне од страна уговорница, или чланови његове породице по његовој смрти, на основу законодавства једне стране уговорнице или на основу одредаба ове конвенције, неће подлагати никаквом

смањењу, измени, суспензији или скраћењу због чињенице да прималац пребива на територији друге стране уговорнице.

(2) Давања из става 1 овог члана која стекне држављанин једне од страна уговорница који није радник, или чланови породице тог држављанина а на основу законодавства једне стране уговорнице или на основу одредаба ове конвенције изузев ако одредбама ове конвенције није другачије одређено неће се исплаћивати том држављанину, или члановима његове породице, ако пребивају на територији друге стране уговорнице.

Члан 9

Законске одредбе једне стране уговорнице о смањењу, суспензији или ускраћивању давања у случајевима када дође до поклапања са другим давањима из социјалног осигурања или неким другим дохотком могу се применити чак и када је право на та давања стечено на основу законодавства друге стране уговорнице или је тај доходак остварен на територији друге стране уговорнице. Међутим, ова одредба се не примењује ако дотично лице прима давања у односу на инвалидност, старост, смрт (пензије) или професионално обољење које дају установе и једне и друге стране уговорнице сагласно одредбама чл. 32, односно 17 под б) ове конвенције.

Део II

ДАВАЊА ЗА СЛУЧАЈ БОЛЕСТИ И МАТЕРИНСТВА

Члан 10

Држављанин једне стране уговорнице и чланови његове породице који имају пребивалиште на територији друге стране уговорнице имају иста права на ова давања за случај болести и материнства на основу законодавства друге стране уговорнице као и њени држављани.

Члан 11

Држављани Социјалистичке Федеративне Републике Југославије који имају право на давања у натури за случај болести по данском законодавству уживају једнак третман као и дански држављани у погледу права на накнаду трошкова насталих због пружања неопходне здравствене заштите и болничког лечења насталог на путовању у иностранству, као што је предвиђено у данском режиму пружања здравствене заштите. Давања по овом основу пружаће се само у случају болести која настане у току прва два месеца путовања.

Члан 12

Надлежна установа једне стране уговорнице, чије законодавство условљава стицање, задржавање или поновно стицање права на давање у односу на болест или материнство навршењем одређених периода осигурања, запослења или пребивања, узимаће, у оној мери у којој је то потребно, периоде осигурања, запослења или пребивања навршене на основу законодавства друге Стране уговорнице, као да су навршени на основу њеног сопственог законодавства.

Члан 13

(1) Уз резерву става 2 овог члана, надлежна установа једне Стране уговорнице чије законодавство предвиђа да се израчунавање новчаних давања у случају болести и материнства базира на годишњем или просечном доходу од надница, плате или неке друге зараде коју прими заштићено лице, утврдиће тај годишњи или просечни доходак искључиво имајући у виду доходак за који је потврђено да је примљен у периодима навршеним на основу дотичног законодавства.

(2) При одлучивању да ли радник који је држављанин Социјалистичке Федеративне Републике Југославије испуњава услове за стицање права на дневну новчану накнаду уместо зараде за случај рођења детета по данском законодавству у случају када се на заинтересовано лице није примењивало данско законодавство у току целог базног периода наведеног у дотичном законодавству:

а) периоди осигурања навршени по југословенском законодавству у дотичном базном периоду, у току кога се на заинтересовано лице није примењивало данско законодавство, узимаће се у обзир као да су периоди навршени по овом другом законодавству, и

б) сматраће се да је заинтересовано лице у периодима који су узети у обзир примало просечни доходак од надница или плата једнак просечном доходу од надница или плата за који је потврђено да је примљен у периодима навршеним по данском законодавству за дотични базни период.

Члан 14

Када држављани једне или друге Стране уговорнице имају право на новчана давања за случај болести или материнства по законодавству једне стране уговорнице, та давања ће им се исплаћивати и ако бораве на територији друге Стране уговорнице. Исплата се врши

под истим условима и у истим износима као и за држављане Стране уговорнице на чијој се територији надлежна установа налази.

Део III

ОСИГУРАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ НЕСРЕЋЕ НА ПОСЛУ И ПРОФЕСИОНАЛНИХ БОЛЕСТИ

Члан 15

При утврђивању степена инвалидности проузроковане несрећом на послу или професионалном болешћу према законодавству једне Стране уговорнице, узео се у обзир свака ранија повреда обухваћена осигурањем друге Стране уговорнице.

Члан 16

Кад се професионална болест манифестује пошто се дотично лице бавило на територији обеју Страна уговорница, делатношћу која може да проузрокује ту болест, давања ће се одобравати на основу законодавства оне Стране уговорнице на чијој територији се дотично лице последњи пут бавило том делатношћу.

Члан 17

У случају погоршања професионалне болести за које је југословенски односно дански држављанин примао или прима давање по законодавству једне или друге Стране уговорнице, примењиваће се следећа правила:

а) ако корисник, док је примао давање, није био у запослењу које би по законодавству друге Стране уговорнице могло да проузрокује или погорша ту болест, надлежна установа прве Стране уговорнице ће бити обавезна да сноси трошкове давања која даје на основу свог законодавства, имајући у виду и погоршања;

б) ако је корисник, док је примао давања, био у запослењу које би (по законодавству друге Стране уговорнице) могло да проузрокује или погорша ту болест надлежна установа прве Стране уговорнице ће бити обавезна да сноси трошкове давања која даје на основу законодавства не водећи рачуна о погоршању. Надлежна установа друге Стране ће дати додатно давање кориснику, чија ће висина бити одређена сходно законодавству које примењује и биће једнака разлици између износа давања која припадају после погоршања и износа који би припадао пре погоршања на основу законодавства које примењује ако је до те болести дошло по законодавству те Стране уговорнице.

Члан 18

Одредба става 1 члана 13 сходно ће се примењивати и на израчунавање новчаних давања за случај несреће на послу и професионалних болести.

Члан 19

Одредба члана 14 сходно ће се примењивати и код исплате дневне накнаде уместо зараде за случај несреће на послу и професионалних болести.

Део IV

ДОДАТАК НА ДЕЦУ

Члан 20

Дете које пребива на територији Југославије и чији је отац односно мајка дански држављанин који пребива на територији Југославије има право на додатак на децу по југословенском законодавству под истим условима као и држављанин Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Члан 21

Дете које пребива на територији Данске и чији је отац, односно мајка држављанин Социјалистичке Федеративне Републике Југославије који пребива на територији Данске има право на додатак на децу по данском законодавству под истим условима као и дански држављанин.

Члан 22

Деца удовица и удоваца који су држављани Социјалистичке Федеративне Републике Југославије као и сирочад држављана Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, имају право, ако су са пребивалиштем на територији Данске, на посебан додатак на децу по данском законодавству под истим условима који важе и за децу данских држављана, под условом да је дете или један од његових родитеља пребивао на територији Данске најмање шест месеци а преминули отац или мајка или обоје су пребивали на територији Данске у време смрти.

Члан 23

Детаљне одредбе за исплату додатка на децу у случајевима када дете испуњава услове за овај додаток по законодавству обеју Страна уговорница биће прописани у административном споразуму који се закључује сходно члану 33 ове конвенције.

Део V

ОСИГУРАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

Члан 24

Држављани једне Стране уговорнице, ако пребивају на територији друге Стране уговорнице, уживаће једнак третман са држављанима друге Стране у погледу права на осигурање за случај незапослености.

Део VI

ОСИГУРАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ СТАРОСТИ, ИНВАЛИДНОСТИ И СМРТИ

Глава 1

1. Давања по данском законодавству

Члан 25

(1) Држављани Социјалистичке Федеративне Републике Југославије који су као радници радили на територији Данске најмање 12 месеци имају право на пензију по Закону о националним старосним пензијама под истим условима који се примењују на данске држављане, под условом да су, пошто су навршили године старости са којима се стиче право на пензије по том закону и пре навршења нормалних минималних година старости за подношење захтева за националну старосну пензију, редовно пребивали на територији Данске укупно најмање пет година.

(2) Остали држављани Социјалистичке Федеративне Републике Југославије имају право на пензију на основу Закона о националним старосним пензијама под истим условима који се примењују на данске држављане, и ако су, по навршењу 15 година старости и пре навршења нормалних минималних година старости када се може поднети захтев за националну старосну пензију, редовно пребивали на територији Данске укупно најмање пет година.

(3) У погледу стицања права југословенских држављана на пензију сходно ставу 1 под (иии) члана 2 Закона о националним старосним пензијама, аналогно ће се примењивати одредбе члана 26 односно 28 под (и) ове конвенције.

(4) Независно од одредаба ст. 1 и 2 овог члана, одредбе члана 27 става 1 под а) и став 3 ове конвенције могу се аналогно примењивати при утврђивању права на националну старосну пензију држављанки Социјалистичке Федеративне Републике Југославије које су удовице југословенских радника и које су имале навршених 62 године старости када су постале удовице.

(5) Независно од одредаба ст. 1 и 2 овог члана, држављани Социјалистичке Федеративне Републике Југославије који примају пензију на основу Закона о инвалидским пензијама или удовичким пензијама имају право да добију, уместо ње, пензију на основу Закона о националној старосној пензији пошто наврше године старости на основу којих стичу право на такву пензију.

(6) Независно од одредбе члана 8 ове конвенције пензија стечена на основу Закона о националној старосној пензији неће се исплаћивати држављанки Социјалистичке Федеративне Републике Југославије која је удовица југословенског радника и пребива на територији Југославије осим ако пензија није дата на основу одредаба става 4 овог члана или је замена за удовичку пензију додељена на основу члана 27 став 1 под а) ове конвенције.

Члан 26

(1) Држављани Социјалистичке Федеративне Републике Југославије који су били запослени као радници на територији Данске најмање 12 месеци имају право на пензију по Закону о инвалидским пензијама под истим условима који се примењују на данске држављане, под условом да су, пошто су навршили године старости са којима се стиче право на пензију по том законодавству, редовно пребивали на територији Данске у непрекидном трајању од најмање 12 месеци непосредно пре дана подношења захтева и да су најмање 12 месеци у току овог другог периода били способни, физички и ментално, да се нормално баве својом професијом.

(2) Остали држављани Социјалистичке Федеративне Републике Југославије имају право на пензију на основу Закона о инвалидским пензијама под истим условима који се примењују на данске држављане, и ако су по навршењу 15 година старости, редовно пребивали на

територији Данске укупно најмање пет година, од чега у непрекидном трајању најмање 12 месеци непосредно пре датума подношења захтева, као и да су најмање 12 месеци у току овог другог периода били способни, физички и ментално, да се нормално баве својом професијом.

(3) Право на пензију на основу ст. 1 или 2 овог члана подлежи и допунском услову да је до неспособности за рад иза које је уследила инвалидност дошло док је дотични држављанин Социјалистичке Федеративне Републике Југославије пребивао на територији Данске.

(4) Административним споразумом који треба да се закључи сходно члану 33 одредиће се услови у погледу обавезе подносиоца захтева да остане на територији Данске ради разматрања његовог захтева за пензију.

(5) Када је држављанин Социјалистичке Федеративне Републике Југославије стекао право на пензију на основу ст. 1 до 3 овог члана, повећање пензије због погоршања његове инвалидности неће се извршити ако пензионер пребива ван територије Данске.

Члан 27

(1) Жена која је држављанин Социјалистичке Федеративне Републике Југославије стиче право на пензију на основу Закона о удовичким пензијама под истим условима као и дански држављанин, ако су испуњени следећи услови:

а) да је њен преминули супруг био запослен као радник на територији Данске најмање 12 месеци; да је по навршењу година старости за стицање права на пензију на основу дотичног закона редовно пребивао на територији Данске непрекидно најмање 12 месеци пре своје смрти; да је најмање 12 месеци у току овог другог периода био физички и ментално способан да се нормално бави својим занимањем; да је његова смрт наступила док је пребивао на територији Данске; или

б) да је дотична жена сама редовно пребивала на територији Данске најмање пет година по навршењу 15 година старости, од чега непрекидно најмање 12 месеци непосредно пре датума подношења захтева и да је у том периоду она била физички и ментално способна да се нормално бави својим занимањем.

(2) Удовичка пензија на основу става 2 члана 1 Закона о удовичким пензијама може се дати само сагласно одредбама става 1 под б) овог члана и уз услов да је до околности које су довеле до овакве пензије дошло док је дотична жена пребивала на територији Данске.

(3) Административним споразумом који треба да се закључи сходно члану 33 одредиће се услови у погледу обавезе подносиоца захтева да остане на територији Данске ради разматрања његовог захтева за пензију.

(4) Независно од одредаба члана 8 ове конвенције пензија по Закону о удовичким пензијама неће се исплаћивати држављанину Социјалистичке Федеративне Републике Југославије који пребива на територији Југославије осим ако је пензија дата на основу става 1 под а) овог члана.

Члан 28

Периоди осигурања навршени на основу југословенског законодавства узимаће се у обзир:

и) при израчунавању износа пензије на коју је право стечено на основу члана 26 као да су то периоди пребивања навршени по данском законодавству;

ии) при израчунавању пензија које се исплаћују данским држављанима сходно ставу 1 под (иии) члана 21 Закона о националним старосним пензијама и сходно Закону о инвалидским пензијама као да су периоди пребивања навршени по данском законодавству, под условом да на основу тих периода осигурања заинтересовано лице не стиче право на пензију по југословенском законодавству или на основу одредаба ове конвенције.

Члан 29

Одредбе чл. 25 до 27 не дају право на пензију држављанима Социјалистичке Федеративне Републике Југославије на основу прелазних одредаба данских закона од 7. јуна 1972. о пензијским правима данских држављана који су редовно пребивали у Краљевини Данској одређене временске периоде пре датума подношења захтева.

Члан 30

Независно од одредаба члана 8 следећи допунски додаци и давања по данском законодавству на националну старосну инвалидску и удовичку пензију неће се исплаћивати лицима која пребивају ван територије Данске:

- а) пензијски додатак,
- б) додатак за жену,
- в) брачни додатак,
- г) лични додаци,
- д) додатак за спољну помоћ,
- ђ) додатак за туђу помоћ и негу,
- е) инвалиднина (додатак за телесно оштећење).

Глава 2

2. Примена југословенског законодавства

Члан 31

(1) Дански држављани имају право на старосну, инвалидску и породичну пензију и додатна давања на основу југословенског законодавства под истим условима као и држављани Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, без обзира да ли су настањени на територији Социјалистичке Федеративне Републике Југославије или Краљевине Данске.

(2) Уколико дански или југословенски држављанин не оствари пун пензијски стаж предвиђен југословенским законодавством онда ће се при одлучивању о праву на пензију узети у обзир и периоди пребивања у Данској у којима је био запошљен као радник или обављао самосталну делатност према важећим одредбама данског законодавства. Висина пензије у овом случају одређује се према члану 32 ове конвенције.

(3) Одредбе члана 27 ове конвенције о посебним условима за стицање права на данску удовичку пензију жене која је држављанин Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, сходно ће се примењивати и за стицање права на југословенску породичну пензију жене која је држављанин Краљевине Данске.

(4) Ближе одредбе о утврђивању периода запошљења и обављања самосталне делатности навршених на територији Данске поменутих у ставу 2 овог члана биће утврђене Административним аранжманом који ће бити закључен сходно члану 33 ове конвенције.

Глава 3

3. Одређивање висине пензије

Члан 32

(1) Када је право на старосну, инвалидску или удовичку пензију стечено по законодавствима једне и друге Стране уговорнице по одредбама ове конвенције, примењиваће се следећа правила:

а) надлежна установа сваке Стране уговорнице израчунаће теоретски износ давања за које би заинтересовано лице могло да поднесе захтев да су сви периоди осигурања и пребивања навршени по законодавствима обеју Страна уговорница били навршени на територији те Стране и по законодавству које је она примењивала на дан када давање треба обавити. Ако, по том законодавству, износ давања не зависи од дужине навршених периода, онда ће се тај износ узети као теоретски износ из ове тачке;

б) та установа ће онда утврдити стварни износ давања на основу теоретског износа из тачке а) овог става и односа између дужине периода осигурања, односно пребивања навршених пре настанка ризика по законодавству које примењује та установа и укупне дужине периода осигурања и пребивања навршених пре настајања ризика по законодавству обеју Страна уговорница;

в) ако је укупна дужина периода осигурања и пребивања навршених по законодавствима обеју Страна уговорница пре настанка ризика дужа од максималног периода осигурања или пребивања потребног по законодавству једне од Страна уговорница за пријем пуног износа давања, надлежна установа те стране ће, када буде примењивала одредбе овог става, имати у виду овај максимални период осигурања односно пребивања уместо целокупне дужине навршених периода; овај метод израчунавања не сме да доведе до наметања тој установи трошкова давања већег од пуног давања предвиђеног законодавством које она примењује.

(2) Укупан износ пензија које исплаћују Стране уговорнице сходно ставу 1 овог члана не може бити нижи од износа пензије која је стечена само по законодавству Стране уговорнице на чијој територији пензионер пребива или на основу одредаба ове конвенције. Надлежна установа те стране ће, ако је потребно, плаћати таквом пензионеру за време боравка на његовој територији додатак који ће бити једнак тој разлици.

(3) Административни споразум кога треба закључити на основу члана 33 може да предвиди детаљна правила за израчунавање пензија сходно ставу 1 овог члана за удовице или неудате или разведене жене чије се пензије израчунавају, у целини или делимично, на основу периода осигурања или пребивања које су оне саме навршиле.

Део VII

РАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 33

Надлежни органи две Стране уговорнице или органи које оне овласте ће:

- а) закључити административни споразум потребан за примену ове конвенције;
- б) достављати један другом све информације у погледу мера које су предузете за примену ове конвенције;
- в) достављати један другом све информације о променама извршеним у њиховом законодавству које би могле да утичу на примену ове конвенције;
- г) именовати у горе поменутом административном споразуму органа за везу како би се олакшала примена ове конвенције.

Члан 34

Ради примене ове конвенције:

- а) надлежни органи и установе Страна уговорница ће пружати своје услуге и поступати као да примењују своје сопствено законодавство. Такву узајамну административну помоћ пружаће дотични органи и установе бесплатно. Међутим, надлежни органи Страна уговорница могу да се договоре да се неки трошкови накнађују;
- б) надлежни органи и установе Страна уговорница могу да комуницирају директно једни с другима и са заинтересованим лицима или њиховим представницима. При том комуницирању може се користити енглески или француски језик;
- в) надлежни органи и установе и судови Страна уговорница не могу одбити захтев или друга документа која су им поднета због тога што су написана на једном од језика народа Југославије односно на данском језику.

Члан 35

(1) Свако ослобађање од пореза и такса или њихово смањење предвиђено законодавством једне Стране уговорнице за потврде или документа које треба поднети сходно законодавству те стране прошириће се и на сличне потврде или документа која треба поднети према законодавству друге Стране уговорнице или према овој конвенцији.

(2) Све изјаве, документа и уверења било које врсте које треба поднети сагласно овој конвенцији биће ослобођена оверавања од стране дипломатских или конзуларних органа.

Члан 36

Сви захтеви за старосна, инвалидска или породична давања (пензије), за пензије које су одређене по основу несреће на послу и професионалних болести, за посмртна давања (погребнина) подносиће се сагласно одредбама административног споразума који ће се закључити сходно члану 33 ове конвенције.

Члан 37

Сваки писмени поднесак кога је требало поднети, према законодавству једне Стране уговорнице у одређеном року надлежном органу, установи или суду те Стране уговорнице сматраће се поднесеним у року ако је у истом року поднесен надлежном органу, установи или суду друге Стране уговорнице. У том случају, орган, установа или суд који прими писмени поднесак одмах ће га проследити надлежном органу односно установи односно суду прве стране, било директно било посредством надлежних органа. Датум подношења тих поднесака органу, установи или суду друге Стране уговорнице сматраће се датумом њиховог подношења надлежном органу, установи или суду који ће их разматрати.

Члан 38

(1) Административним споразумом по члану 33 предвидеће се правила за обављање лекарских прегледа прописаних законодавством једне Стране уговорнице у случајевима када заинтересовано лице пребива или борави на територији друге Стране уговорнице.

(2) Административним споразумом из става 1 овог члана може се предвидети процедура за исплату давања лицима која пребивају на територији друге Стране уговорнице а не оне на чијој територији се налази установа одговорна за исплату.

Члан 39

Административним споразумом кога треба закључити сходно члану 33 ове конвенције прописаће се поступак и начин административних провера и лекарских прегледа лица која примају давања на основу законодавства једне Стране уговорнице, када бораве или пребивају на територији друге Стране уговорнице.

Члан 40

Посебне одредбе данског законодавства о чланству страних радника у Режиму допунских пензија тржишта рада (АТП) примењиваће се на југословенске раднике запослене на територији Краљевине Данске.

Члан 41

Сваки спор који се може јавити у вези са применом ове конвенције решаваће споразумно надлежни органи двеју Страна уговорница.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 42

(1) На основу ове конвенције не може се стећи никакво право за било који период пре дана њеног ступања на снагу.

(2) Сви периоди осигурања, рада или пребивања навршени по законодавству једне од Страна уговорница пре датума ступања на снагу ове конвенције узимаће се у обзир за утврђивање права на давања на основу ове конвенције. Независно од те одредбе и одредаба члана 8, периоди пребивања навршени по законодавству Краљевине Данске пре 1. априла 1957. године неће се узимати у обзир за израчунавање износа националне старосне, инвалидске или удовичке пензије по данском законодавству која се исплаћује југословенским држављанима који пребивају на територији Југославије.

(3) Уз резерву одредбе става 1 овог члана, неко право може бити стечено на основу ове конвенције чак и кад се односи на осигурани случај који је настао пре ступања ове конвенције на снагу.

(4) Свако давање које није било додељено или је било суспендовано због држављанства заинтересованог лица или његовог пребивања на територији друге Стране уговорнице биће, на захтев тог лица, додељено или поново дато с важношћу од датума ступања ове

конвенције на снагу, под условом да раније утврђена права нису била претворена у паушалну исплату. Када законодавство једне Стране уговорнице не захтева подношење захтева за давање, то давање ће бити одобрено и без подношења захтева заинтересованог лица.

(5) Ако се захтев из става 4 овог члана поднесе у року од две године од датума ступања ове конвенције на снагу, права стечена на основу ове конвенције имаће дејство од датума ступања ове конвенције на снагу. Ако је захтев из става 4 овог члана поднет после истека двогодишњег периода од датума ступања ове конвенције на снагу, права која нису изгубљена или која нису застарела имаће дејство од датума подношења захтева.

Члан 43

Ова конвенција биће ратификована и ратификациони инструменти размењени у Копенхагену. Конвенција ступа на снагу првог дана другог месеца који следи месецу у коме су ратификациони инструменти размењени.

Члан 44

(1) Ова конвенција остаје на снази 12 месеци од датума ступања на снагу. После тога, она ће и даље бити на снази из године у годину уколико је писмено не откаже влада било које од две Стране уговорнице, што треба учинити најмање три месеца пре истека било ког једногодишњег периода. У случају таквог отказивања, ова Конвенција ће престати да буде на снази по истеку тог једногодишњег периода у коме је отказана.

(2) Ако Конвенција буде отказана, њене одредбе ће и даље важити за већ стечена права, без обзира на ограничења уведена одредбама законодавства обеју Страна уговорница, о ограничењу права на примања због држављанства или боравка на територији друге Стране уговорнице. За права остварена на основу времена осигурања и пребивања пре престанка важења Конвенције и даље ће се примењивати одредбе Конвенције и административног споразума поменутог у члану 33 Конвенције која ће према правилима бити утврђена посебним Споразумом.

У потврду чега су доле потписани, прописно овлашћени од стране својих влада, потписали ову конвенцију.

Сачињено у три примерка у Београду дана 22. јуна 1977. године на српскохрватском, данском и енглеском језику, с тим што је свака верзија подједнако пуноважна.

За Данску владу,
Ева Гредал, с. р.

За Југословенску владу,
Светозар Пеповски, с. р.

ПРОТОКОЛ
(Саставни део Конвенције)

У вези са Конвенцијом о социјалном осигурању која је данас потписана између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Краљевине Данске, стране уговорнице су се сагласиле о следећем:

1. (а) Одређивање висине пензије, према члану 32 ове конвенције, неће се примењивати на пензију стечену на основу данског законодавства о Режиму допунских пензија тржишта рада (АТП).

(б) Одредба става 1 члана 8 ове конвенције примењиваће се и на пензије које се исплаћују по Режиму допунских пензија тржишта рада (АТП).

2. При одређивању висине пензије по југословенском законодавству према члану 32 ове конвенције, периоди пребивања навршени на територији Данске узете се у обзир сходно ставу 4 члана 31 ове конвенције само ако је дотично лице било запошљено као радник или се бавило самосталном делатношћу у периодима навршеним на тој територији.

3. Услови за стицање права на дневну новчану накнаду уместо зараде у случају рођења детета по данском законодавству неће се сматрати да су испуњени ако се заинтересовано лице само пријавило код јавне службе за запошљавање ради тражења запослења.

4. У односу на чл. 20 до 22 Конвенције у погледу исплата додатка на децу по законодавству и једне и друге Стране уговорнице примењиваће се следеће.

А) Исплата додатка на децу по данском законодавству
(чл. 21 и 22 Конвенције)

Додаци на децу се исплаћују југословенским држављанима који пребивају на територији Данске под истим условима који важе и за данске држављане, тј. уз допунски услов да је дете настањено на територији Данске. Под настањеношћу детета подразумева се место пребивања родитеља. Сматра се да домицил и даље постоји чак и када родитељи чије је пребивалиште у Данској пошаљу дете за одређен временски период у неку другу земљу

ван територије Данске ради школовања, под условом да се веза између детета и родитеља одржава на тај начин што родитељи сnose трошкове издржавања детета за време његовог школовања у тој другој земљи.

У случајевима када родитељ коме је поверено дете на издржавање и васпитање има пребивалиште у Данској а дете живи ради школовања у некој другој земљи ван Данске, право на додаток на децу се утврђује на основу пребивања дотичног родитеља на територији Данске под условом да дете за време свог школовања у тој другој земљи не живи са родитељем коме није поверено на издржавање и васпитање.

Б) Исплата додатка на децу по југословенском законодавству (члан 20 Конвенције)

Када је право на додаток на децу стечено сходно члану 20 ове конвенције, исплата тог додатка за децу која живе на територији Данске није условљена пребивањем на територији Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

5. Незапослено лице које има право на давање за случај незапослености а које није стекло право на плаћени годишњи одмор може и даље да прима давање по основу незапослености за време коришћења свог одмора у иностранству. За сада одмор за који се исплаћује давање по овом основу може се користити у трајању од три недеље у току лета, наиме између другог маја и тридесетог септембра, и једне недеље у току зиме, наиме између 24. децембра и 31. марта. Исплата давања за случај незапослености у току одмора у иностранству условљена је добијањем сагласности од берзе рада.

6. У примени одредбе става 1 члана 32 Конвенције у односу на данско законодавство националне старосне, инвалидске и удовичке пензије сматраће се пензијама исте врсте.

У потврду чега су доле потписани, прописно овлашћени од стране својих влада потписали овај протокол.

Сачињено у три примерка у Београду 22. јуна 1977. године на српскохрватском, данском и енглеском језику, с тим што је сваки примерак подједнако пуноважан.

За Данску владу,
Ева Гредал, с. р.

За Југословенску владу,
Светозар Пеповски, с. р.